

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

18. An Palatia Episcopi vltra quadraginta passus ab Ecclesia distantia,
gaudeant Immunitate, si non habeant Oratorium, in quo Missa celebretur?
Et an hæc Immunitas extendatur ad Palatia Episcopi, ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76442](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-76442)

De Immunit. Eccles. Resol. XVII. &c. 15

tionem. Respondeo quod non valeat consequentia: Ergo eius Palatium non potest gaudere priuilegio immunitatis. Nam Cardinales extra Ecclesias Titulares non possunt exercere iurisdictionem, & tamen eorum Palatia, vbiunque ipsi existant, ut dictum est supra*, fruuntur immunitate. Vtrisque enim hoc priuilegium concessum fuit propter eorum dignitatem, quam vbiique commorantes repräsentant. Ergo, &c.

* Sup. in hac ipsam Ref. f. Secundo Palatia & in aliis casis doc.

11. Dicendum est itaque Palatia Episcoporum Titularium, vel extra Diocesim existentium gaudere immunitate. Est notandum, quod cum ipsi in tali casu non habeant Tribunal, neque iurisdictionem in actu, ad Ordinarios Ecclesiasticos, in quorum Diocesis existunt, controversias circa haec priuilegia adducendas esse: & dicti Episcopi Diocesani iudicabunt de delictis familiae dictorum Episcoporum Titularium, & extra Diocesim commorantium, & de reis in eorum domos configentibus. Verum his non obstantibus haec omnia disputationis causa esse volo. Vnde illa Sacra Congregationis immunitatis oracula humiliter maturanda relinquo.

RESOL. XVII.

At reus configiens ad Palatum Episcopi, quod non sit intra confines, & quadraginta passus, sed longe ab Ecclesia distet, gaudeat Immunitate? Et quid, si in illa non adsit Oratorium, in quo Divinum celebretur Sacrificium? Et notatur, quod hac immunitas extenditur a las casas de algunos Embaxadores de la Corte. Ex part. 1. tract. 1. Ref. 27.

Sup. hoc in Ref. præteriti 1. Secundo lib. 2. c. 14. n. 5. qui in gloss. lit. C. ex Coartuaria lib. 2. var. c. 20. n. 5. testatur de communis pœxi & idem docet Ambrosius, de immun. c. 10. n. 7. & maximè non procederet, si in tali Palatio non adfex signari. Tertio, quia, & in Ref. 10. §. 1. & supra in Ref. 9. ex cōf. leg. 2. cap. 4. art. 8. n. 2.

2. Sed contrarium opinionem amplexi sunt non ignobiles Autores, & inter illos noster P. Peregrinus tract. de immun. cap. 4. num. 69. vbi citat plutes DD. quibus ego addo Megalam in 2. p. lib. 4. cap. 2. quæst. 1. num. 36. Franc. Leon. in thesaur. fori eccles. p. 1. cap. 13. num. 14. Gambacur. de immun. libro 4. cap. 3. num. 7. Azorium part. 2. lib. 9. cap. 8. quæst. 5. Mariani Italiani tractat. de immun. lib. 1. cap. 4. §. 9. num. 1. & seq. Anastasium Germonium de immun. sac. templ. lib. 3. cap. 16. num. 45. & seq. Giub. conf. 10. num. 13. & alios. Et ratio est: quia hac immunitas concessa est ratione dignitatis personæ episcopalibus, propter sanctitatem muneris, & dignitatis: sicut tota familia Episcopi, licet laica, gaudet intuitu eius priuilegio fori. Itaque dicendum absolu- tè, Palatum Episcopi, sive cum Capella, sive sine Capella, sive intra quadraginta passus, sive extra, gaudet ea immunitate, qua gaudet sponsa eius, Ecclesia: vnde Doctores contrarium sentientes non sunt audiendi; quia, cum causa immunitatis sit favorabilis, non solum delinquenti, sed etiam Ecclesia, minime restraininga erit; sed potius ampliada: & licet res dubia sit, sciunt iam omnes, quod in dubiis pro reo, & pro Ecclesia standum sit, per ea, quæ pulchre notat Riccius in Praxi, p. 2. refol. 42. num. 2. Igitur nostra sententia omnino tenenda erit, & in praxi obseruanda. Notandum est etiam, quod Villadiego in

Polit. cap. 3. num. 201. extendit hanc immunitatem a las casas de algunos Ambaxadores de la Corte.

RESOL. XVIII.

An Palatia Episcopi ultra quadraginta passus ab Ecclesia distantiæ gaudent Immunitate, si non habeant Oratorium, in quo Missa celebretur?

Et an hac Immunitas extendatur ad Palatia Episcopi, ipso mortuo, vel absente, dummodo non fuissent alteri locata? Ex part. 4. tract. 1. Ref. 96.

§. 1. Pro negativa sententia in p. 1. tract. 1. refol. * 27. * Quæ hic adduxi aliquos, quibus nunc addo. Ambrosius est Ref. antecedens, & in fœnum Danza in pugna Doctorum cap. 2. de immunit. Eccles. num. 1. vbi sic ait: Cauti debent esse Episcopi, cursum in §. qui in eorum palatia Episcopali ultra quadraginta passus ab Ecclesia habent Oratorium, sive Capellam, uilegium, & in qua Missa celebretur, hoc enim cau huiusmodi seq. §. Tertio quia, & in Ref. 1. post

2. Sed non esse discedendum à sententia affirmativa vbi supra ego docui cum multis Doctoribus, & praenote in Ref. 9. nunc iterum doceo cum Ludovico Correa in relect. ex sententia do- de immunit. Eccles. part. 2. quæst. 8. n. 19. Bellettro in dis- quæst. Cleric. part. 1. iii. de favore Clericorum reali. §. 4. 2. num. 35. Alzedo in præz. Episcop. part. 2. cap. 32. n. 79.

Gauanto in encl. Episc. ver. immunitas Ecclesiastica, tum... & me citato, tenet etiam hanc sententiam Io. Domin. Tassonus in pragmat. de Antifato, ver. 13. obser. 3. num. 31. & ratio est clara, quia iusta & canonices indistinctè domui Episcopi immunitatem concedunt, ergo non est restringenda ad palatia Oratoriū habentia, quæ omnia Antonius Nouarius in summa Bullarum, iii. de immunitate Eccles. nu. 10. & alij, ex- tendunt ad palatia Episcopici, tam ipso mortuo, * vel absente, dummodo non fuissent alteri locata.

* Sup. his etiam cursum in Ref. seq. in fine §. Tertio quia & in aliis eius not.

RESOL. XIX.

An palatia Episcoporum gaudent Ecclesia immuni- tate?

Et quid dicendum, si Palatum Episcopi nou habeat Oratorium pro celebratione Missæ?

Et an hoc priuilegio gaudet Palatum Episcopi, etiam si Episcopus sit absens, vel mortuus?

Et an dominus Episcopi, quando in Visitatione per suam Diocesim transcurrit, gaudet hac Immunitate? Ex part. 6. tract. 4. Ref. 4.

§. 1. Porfus negativam sententiam tenet Sarpus cap. 4. fol. 41. vbi ita assert: Quod verò attinet ad Episcopi domum, non conuenient inter se Doctores: multi namque ex eorum numero animaduer- tunt alio Canone statutum esse, vt Episcopus domū suam Ecclesiæ proximam & adhaerentem habeat: quare necessariò intra quadraginta passuum spatiū esse debet. Et pro certo constituit, Episcopi domum, si longius ab Ecclesia distat, nullam omnino immunitatem obtinere: cum verò quadraginta passuum spatiū in ciuitatibus & Castris non habeat locum; consequens est, vt Episcopi dominus nullam pariter immunitatem habere possit. Ita ille.

2. Sed hac opinio est contra Sacros Canones: nam in cap. id constitutus 17. quæst. 4. aperit dicitur, quod ab Ecclesiæ atriis, vel domo Episcopi reos abstrahere omnino non liceat: & hic Canon fuit defun- p. 1. cap. 17. Ref. 4.

B 2 celebrato